

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2021-05-20 Nr. 1.03-0237

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai) pakartotinai įvertino Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. 21-22341 (2) (toliau – Projektas).

Projekto 1 straipsnyje siūloma papildyti 4 straipsnį 6 dalimi nurodant, kad „Viešojo įstaiga „Ekoagros“ yra kontrolės institucija, vykdanči tikrinimą ir sertifikavimą ekologinės gamybos bei nacionalinės žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos srityse“. Atkreiptinas dėmesys, derinimo pažymoje nurodyta, kad remiantis, 2007 m. birželio 28 d. Europos Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinimo reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 27 straipsnio 4 dalies a) punktu: „kompetentinga institucija gali savo kontrolės kompetenciją patikėti vienai ar **daugiau kitų kontrolės institucijų**“, o 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr.1698/2005 16 straipsnio 1 dalies b) punkto iii) papunktyje nurodyta, kad „<...> Vienas iš privalomų kriterijų – pagal sistemą turi būti numatomos privalomos produkto specifikacijos, o atitiktį toms specifikacijoms tikrina viešosios valdžios institucijos arba **nepriklausoma kontrolės įstaiga**“.

Žemdirbių nuomone, kontrolės kompetencijos patikėjimas tik vienai institucijai yra ydingas. Sveika konkurencija naudinga visoms suinteresuotoms pusėms: žemės ūkio subjektai turi galimybę rinktis nepriklausomą kontrolės įstaigą pagal optimalų paslaugų kokybės ir kainos santykį, kontrolės įstaigos laisvai veikiančios rinkoje turi stimulą tobulinti paslaugų kokybę. Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu „Ekoagros“ paslaugų įkainiai yra didžiausi lyginant su Latvijos ar Lenkijos analogiškų institucijų įkainiais.

Rūmų požiūriu, toks kompetencijų/įgaliojimų suteikimas išskirtinai vienai kontrolės institucijai (Viešajai įstaigai „Ekoagros“ (toliau – „Ekoagros“) traktuojant, jog Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 5 str. 5 d. nurodoma, kad „viešojo administravimo subjektui įgaliojimai turi būti suteikiami įstatymu“, šiuo atveju yra ydingas, kadangi „Ekoagros“ vykdoma veikla neatitinka viešojo administravimo subjektui keliamų reikalavimų ir neturi viešojo administravimo subjekto statuso. Įstatymo 2 str. 20 p. apibrėžta, kad „[v]iešojo administravimo subjektas – viešasis juridinis asmuo, kolegiali ar vienasmenė institucija, neturinti juridinio asmens statuso, įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, **šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą**“, kai tuo tarpu „Ekoagros“ įstatų 1 punkte apibrėžta, kad „Ekoagros“ „<...> viešasis juridinis asmuo, veikiantis ekologinės žemės ūkio ir maisto produktų gamybos bei pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų, jų auginimo, gamybos ir (ar) perdirbimo sertifikavimo ir kontrolės srityse <...> ir **viešai teikiantis šių sričių paslaugas**“, o Įstatų 54.1 papunktyje nurodyta, kad „Ekoagros“ lėšų šaltiniai yra „**pajamos už paslaugas ir darbus**“. Taigi „Ekoagros“ vykdoma veikla atitinka ne viešojo administravimo subjektų veiklą,

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

o nepriklausomos kontrolės įstaigos atliekamą ūkinę komercinę veiklą, kurios įkainiai patvirtinti 2017 m. gegužės 16 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-331 „Dėl pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų sertifikavimo paslaugų įkainių patvirtinimo“.

Laikytina, kad toks įgaliojimų/funkcijų suteikimas įstatymu ne viešojo administravimo subjektui, kuris yra finansuojamas iš valstybės biudžeto ir (ar) kitų valstybės pinigų fondų lėšų, o nepriklausomai kontrolės institucijai, kuri gauna pajamas už atliktas paslaugas iš suinteresuotų asmenų (ūkininkų), sudaro nevienodas ir nepalankias sąlygas kitiems ūkio subjektams (kitoms kontrolės institucijoms), kurie atitinka Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 3D-292 patvirtintas Leidimo sertifikuoti pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintus produktus suteikimo taisyklės (toliau – NKP taisyklės) bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 3D-815 patvirtintas Pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų pripažinimo taisyklės (toliau – NKP pripažinimo taisyklės).

Atsižvelgdami į tai, kad Projekto 1 straipsnyje nurodytas teisinis reguliavimas suteikia išskirtines teises tikrinimo ir sertifikavimo funkcijas atlikti išskirtinai vienai nepriklausomai kontrolės institucijai („Ekoagros“), kurios atliekamos paslaugos/funkcijos neatitinka viešojo administravimo subjektui taikomų reikalavimų, kadangi nėra finansuojamos iš valstybės biudžeto asignavimų ir (ar) kitų valstybės pinigų fondų lėšų, o yra išimtinai komercinės ir tokiu būdu pažeidžia kitų potencialių paslaugų teikėjų, kurie atitinka NKP taisyklėse bei NKP pripažinimo taisyklėse nurodytus reikalavimus iniciatyvos/veiklos teisę bei teisėtus lūkesčius, paneigia ūkio subjektų lygiateisiškumą, sąžiningos konkurencijos laisvę, Projektui nepritariame.

Direktorius

Sigitas Dimaitis